

NUMĂRUL 10 BANI

NUMĂRUL 10 BANI

ABONAMENTELE

Incep la 1 și 15 ale fie-cărui luni
Un an în țară 30 lei; în străinătate 50 lei
Sase luni . . . 15 . . . 25
Trei luni . . . 8 . . . 13
Un număr în străinătate 30 bani

MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOAIAZĂ

REDACȚIA

No. 3. — STRADA CLEMENTEÎ — No. 3

EPOCA

TELEFON

ADMINISTRAȚIA
No. 3. — STRADA CLEMENTEÎ — No. 3

Certificatul guvernului unguresc

O GREȘALĂ A OPOZIȚIEI

Trebuie să mărturisim că noi toți ceștia din opoziție, comitem o mare greșală când trăim pe adversarii noștri ca pe niște oameni politici și păstrăm caracterul politic discuțiilor noastre, atunci când avem a face cu niște acuzați, cari ne cer probe ca înaintea tribunalului corecțional.

Pentru acești oameni, cari nu se simchiesc de prestigiul lor, ci numai caută să nu fie prinși cu mița în sac, considerațiile noastre morale nu au nici un preț și multiplicarea argumentelor noastre servesc, cel mult, ca prin torturarea textelor să stărească contradicții aparente și pe temeiul lor să polemizăm, cu noi, atunci când ne stă în puiță a reduce la tăcere.

Așa, d. Take Ion-scu, uitînd cu cine are a face, a declarat franc, la Camera, că, fiind intrat despre întrebarea fondului pentru școlile române din străinătate, a spus că o mică parte din acel fond servește a ajuta și unele școli din Transilvania.

De ar fi răspuns altminteri ministrul nostru de culte reprezentantului Austro-Ungariei, n'ar mai fi inspirat nici o încredere. Dar el a refuzat să spună, ceea ce ar fi fost culpabil, primejdios, criminal, — cu anume dă vre-un ajutor.

Atât a fost destul d-lui Sturdza, pentru ca să semuiască acea declarație inofensivă și neurtată de nici o consecință rea, cu fața criminală de a fi făcut el la O. A., destăinuirii, ce nimeni nu-l cerea, și d'a fi comunicat chitanțe la Buda-Pesta, ca un vulgar spion ce este.

O altă probă în temeiul tezei noastre D. Catargiu acuza pe căpeteniile partidului liberal de a fi uneltit pronunțamentul din 1894.

Tot micul chestiune se reșede în această acuzație, atît de clar formulată, iar nu în aprecierile ce fie-care e liber să facă în privința întinderii acestei acuzații, la tot s'au parte din partidul liberal.

Acest partid, fiind însă divizat în mai multe grupuri vrăjmașe, din cari unul chiar a denunțat și a vestejit fața criminală a d-lui Sturdza; — șeful nostru, după ce acuza e partidul liberal, a precizat, față de protestările celor de la Drapelul, că învinuște pe d. Sturdza, șeful partidului liberal, și pe fidelii lui cuprinzînd, prin aceasta, în acuzația sa, guvernul actual și majoritățile din Camera și Senat, ce suat solitare cu dînsul.

Aci au văzut adversarii noștri o contradicție și, în loc de a discuta fondul chestiunii, care e pronunțamentul, ei întemeiază tot soiul de considerații pe contradicțiile ce ar fi existînd între partidul liberal și șeful partidului liberal.

Așa fiind, ori ce discuțiune e nu numai inutilă, dar și vătătoare.

Cu asemenea oameni nu trebuie să discuți, ci să-l închezezi în cite-va acuzații, pe scurt formulate și de la cari să nu te abați nici o dată.

Odată pătrunși de acest adevăr, trebuie să alcătuim un formular de întrebări stereotipe, pentru fie-care chestiune, și, să nu întindem mai departe discuțiunea, până ce nu se va fi răspuns clar întrebărilor noastre.

Așa: de pildă, punem următoarele întrebări.

In chestiunea pronunțamentului

- 1) Ce poate face un partid mai mult spre a fi compromis, de cit cunoscînd un proiect de pronunțament, și redacteze actele și jurămîntul, să încurajeze pe răzvrătiți și să fîgăduiască rîsp-plata celor vinovați?
2) Cum a rînosat d. Cantacuzino planul pronunțamentului, întru cit o-fiseriți juroseră a nu l' destăinui nici unei persoane străine?
3) De ce dacă fîgăduiele liberalilor nu erău culpabile, nu s'au îndeplinit acele fîgăduiele?
4) De ce, nu declară guvernul că a-uloriză, pe viitor, pe ori-ce partid s'au dea, ori cînd va fi o grevă sau un pronunțament, fîgăduieți ca cele date de el offeriților, declarînd aceste fîgăduieți de legitime?
5) Cum conștientă guvernul situat a ce o au cînt persoane în comitetul dirigent de 10, al partidului liberal, cu acuzațiunile aduse prin Drapelul de acele persoane, acelor ce au uneltit pronunțamentul?

In Chestiunea Națională

Cum culează d. Sturdza să mai stea la putere cînt, cu toată politica demnă a partidului conservator la cîrmă, a afirmat că nu putem ține în mîna frînele puterii, pe vreme ce guvernul ungar își continuă politica de maghiarizare?

Cu ce obraz stă la putere d. Sturdza care, în opoziție, cu programul său național de altă dată, a desinat pe Romîni, a fă ul scuze Ungurilor, a decorat pe Ieszensky, etc.?

Cum se face că, în moș concomitent, apar la Pesta chitanțe d'ale ministrului culelor din România, se dă pe față nota d-lui Wiaszics, care d stăinușle revelațiunile făcute de d. Sturdza în paguba școalelor din Transilvania, se dă ordin a nu se mai primi subvențiuni romîniști de școalele din Ardeal, și d. Sturdza încează d'a mai da subvențiunile ce, de zecimi de ani, se plăteau școalelor romîne?

Fașă de aceste din urmă împrejurări, ce este d. Sturdza: ministru romîn, ori spion ungar?

Cînd vor fi răspuns liberalii la aceste întrebări, vom consimți a discuta mai departe cu ei.

Pînă atunci, însă, nu vom înceta un moment, a califica pe S'urdza de spion și trădător.

CERTIFICATUL GUVERNULUI UNGURESC

Era știut din capul locului că, față de acuzarea de trădare ce s'a ridicat în Parlament contra lui Sturdza, acesta va face totul ca să obție de la guvernul unguresc un certificat.

A mers însă greș lucrul, de și primul ministru e eștin la amilul.

Cite-va zile, agenția telegrafică oficioasă n'a putut comunica ziarelor de cit niște dezmințiri ridicole și lipsite de ori-ce chitezăște, cari se vedeau de o poștă, că sînt fabricate.

Abia după o săptămînă, a izbutit Sturdza să obție certificatul că n'a săvîrșit acte de spionaj.

Dar, în ce condiții? Comunicatul din Politische Correspondenz, pe care îl dăm la rubrica Informațiilor, spune ritos că guvernul unguresc a cerut guvernului Sturdza să nu mai dea renta școalelor din Brașov, și că Sturdza s'a grăbit să admită cererea.

Rămîne dar dovedit că Sturdza, care la 1893 și 1894 pretindea să la Transilvania, la 1898 a jertfit Brașovul.

Aci era nodul chestiunii. Trebuia complectată dovida că Sturdza a speculat în chip cel mai infam, chestiunea națională, spre a ajunge la putere; și s'a complectat.

ALEGEREA DE LA HUSI

În fine, guvernul a bine-voit, revînd incoleg, să lase să se execute decretul regal pentru efectuarea alegerii de la Husi.

Alcătorii colegiului I de Senat, din Falcu, s'a intrunît, în adevăr, alaltă-eri, Duminică, și au dat sufragiele lor candidatului partidului conservator, d-lui maior Teleman, fostul prefect de Falcu sub guvernul conservator și atît de atacat de opoziția liberală de atunci.

Rultzatul acestei alegeri are o îndoită semnificație. El confirmă pe deplin afirmările noastre că guvernul a împiedicat de două ori efectuarea acestei alegeri fiind că prevedea o cădere rușinoasă pentru candidatului său; el este și o palmă străvănă aplicată pe obrazul nerușinat al acelor cari, pentru meschine motive de politică locală, au împiedecat, de două ori, pe niște alcători, să își exerciteze dreptul lor sacru de vot.

Și, cînd ne gîndim că guvernul a luat asupra și răspunderea acestei nerușinări, acoperită cu un vot al Senatului, numai atunci ne putem da seamă de colosala înfrîngere suferită de guvern în această alegere.

Alcătorii din Falcu, ca și alesul lor, au tot dreptul să se felicite.

SITUAȚIA POLITICĂ

Guvernul Isolat

În conferința intimă fînulă Duminică seara la primul ministru, acesta s'a plîns de slăbul concurs ce i dă majoritatea, în toate chestiunile grave. Primul ministru, după ce a arătat că guvernul e redus la concursul pușin prețios al onorabililor vo-ciferanși Mărgăriteșcu, Dinancea, Filipoiu, Del-marou, și Epurescu, a alins pe d-nii Stătescu Nacu și Sloicescu cari nici odată nu ieau cuvîntul ca să apere pe guvern, în contra multiplilor atacuri ale conservatorilor, ale drapelistilor, și ale fleviștilor.

Primul ministru a făcut apoi apel ca frunțașii partizanilor guvernului să caute vr'un mijloc, ca să l reabiliteze cu desăvîrșire față de gravele acuzați ce i s'au adus seplămîna trecută.

Tribunalele d-lui Stătescu

Primul ministru s'a plîns și în contra d-lui Stătescu, zicînd că nu înțelege de loc atitudinea lui, care pune adeseori la grele încercări pe guvern.

Amicîi din Camera at d-lui Stătescu (Djuvara și Stelian) îmi fac mereu și cane, — spune primul ministru, — iar amicul lui din Senat (d. Schina) ne susține. Și în vremea asta, d. Stătescu face demonstrații facile cînd cu d. Aurelian, cînd cu d. Djuvara, în contra guvernului. Iar cînd îi cer eî concursul său, atunci îmi răs-punde că nu se amestecă în politică.

Adevărul e, că tribunalele misterioase ale d-lui Stătescu îngrijiasc pe guvern și energiază pe fleviști. Căci deși d-sa continuă mereu să afirme între patru ochi, că el ar vrea ca guvernul să se retragă și că simpatizează cu drapelistii, totuși întîrzie mereu să se pronunțe pe față și stînjenește ast fel dorul de luptă al opoziției liberale.

Întîrzierea drapelisto-fleviștă

Opoziția liberală încă tot mai speră că d. Eugen Stătescu își va preciza, zilele acestea, pozițiunea sa față de guvern.

Totuși, majoritatea opoziției liberale, refuzînd să ia de normă atitudinea echivocă a d-lui Stătescu, a hotărît ca, imediat după încheierea sesiunii Corpurilor Legiuitoare, să înceapă campania extra-parlamentară în contra guvernului, de a lungul și de a largul și rîi. Aceasta, în vederea alegerii comunale generale.

DISCURSUL d-lui CHAMBERLAIN

În ziua de 2 Mai, ministrul englez al colonilor, d Chamberlain, a rostit la Birmingham un discurs de o extra-ordinară importanță, care atrage atențiunea lumii întregi.

Dăm aci toate amănunțele pe cari le găsim în zările germane, atit asupra discursului cit și asupra comentariilor făcute de presa europeană.

Discursul

Nous Freie Presse publică următoarea depeșă din Birmingham, cu data de 2 (14) Mai:

«Secretarul de Stat al coloniilor, Chamberlain, a rostit ieri seară un discurs în care a spus că situațiunea exterioară e serioasă și turbure; s'ar putea să vie în curînd vremea cînd va fi nevoie să se facă apel la patriotismul poporului. Speră, că vremea aceea va găsi națiunea unită pentru apărarea intereselor sale.

«Chamberlain a spus, mai departe, că se va vedea că concesiunile împăciuitoare ale lordului Salisbury n'ar fost incompatibile cu onoarea țării. Dacă guvernul s'răine s'ar îndoi de țaria lui Salisbury, aceasta ar spori mult dificultățile pentru menținerea păcii. Marea Britanie s'ă singură și, de aceea, e datorică întregu-i imperiu să se încheie mai strîns, și datorică cea mai apropiată și alipirea de vrit american. Ori-ce război ar fi ieșit, dacă ar duce, în definitiv, la unirea tuturor Anglo-saxonilor.

«În ce privește Portul-Arthur și Talien-van, e foarte bine să nu se spuie nimic despre fîgăduiele date de Rusia și cîlote în pictoarea după patru-spre-zec zile. Situțiunea în China e cu desăvîrșire neînțeleasă.

«În viitor, a zis Chamberlain, trebuie să socotim cu Rusia în China, ca și în Afganistan, făcînd abstracție de faptul că în China nu avem armată ori forțe defensive.

«A fost imposibil să ajungem la o înțelegere cu Rusia, fiind-că nu avem nimic de oferit spre a o abate de la planurile sale. Dar chiar dacă s'ar fi ajuns la o înțelegere, cine garantează că ar fi fost respectată?

«Anglia ar fi trebuit să deoare războiul Rusiei; dar nu putem, fără nici un aliat, să pricinim pierderi serioase Rusiei.

Nu e vorba de un port chinezesc, ci de soarta întregii Chine, unde interesele noastre sunt așa de infinite de mari, în cit niciodată o chestiune mai mare de viață n'a fost supusă hotărîrii guvernului englez și națiunii.

«Dacă s'arta imperiului chinez trebuie să nu se holărasă fără Anglia, atunci nu trebuie să respingem ideia unei alianțe cu acele Puteri ale căror interese sunt de același soi cu ale noastre.

Presa Engleză

Toate zările engleze comentează foarte serios discursul d-lui Chamberlain. Daily News, de obicei foarte optimist, întrebă îngrijat: «Merge Anglia spre un război? Acest ziar spune că discursul lui Chamberlain aducește impresiunea serioasă pe care a făcut-o cuvîntarea secretă a lui Salisbury către ban-heri.

Prima intruire publică va fi în Capitală, în ziua de 14 Maiu.

CHESTIUNEA PRONUNȚAMENTULUI

Voința Națională a crezut, un moment, că poate deplasa din ușa asupra gravet chestiunii a pronunțamentului ofiferoso, comentînd declarația făcută de d. Lascar Catargiu la Senat, și călînd să dovedească că este o contradicție între această declarație și cea făcută în ziua de 22 Martie, la clubul conservator.

Ziarul guvernamental nu a putut însă, firește, să producă nici o dovadă despre această prelinșă contradicție și îl desfidem să o producă.

În adevăr, iată ce a zis d. Lascar Catargiu în declarația sa de la clubul conservator.

«Este însă un lucru care nu poate fi îngăduit. Este faptul comis, în 1894, d stăiuit de adversarii d'noiștri și recunoscut în plin parlament de către însuși dintre consilierii Tronului. Este amestecul guvernantilor în pronunțamentul de atunci, este crîma de a fi uneltit desființat a însăși a armatei, temelia Statului.

«Destăinuirile despre care v'am vorbit, lipsa de patriotism de care guvernul actual a dat altăea probe, în cit a strînit, chiar din partea liberalilor celor mai înceti alți, învinuiri incompatibile cu deținerea puterii, nu îngăduie prelungi ea situațiunea actuală fără a singera demnitatea acestei țări.

«Avem un guvern vinovat de o crimă de Stat.

«Și ce a declarat d. Catargiu la Senat? Că nu face întreg partidul liberal vinovat de această crimă, ci pe d Sturdza și Gogu Cantacuzino. Unde este contradicția?

«Firește că d. Catargiu nu poate face vinovați și pe liberalii cel mai înceti alți? cari ei însuși au protestat în contra acestei crime.

«Ori-ce ar face dar Voința, ori cum ar căuta să se descurce pe ea și pe patronii ei din această afacere, ch stia pronunțamentului rămîne întregă, în toată extrema ei gravitate.

PRIMEJDIA UNUI MARE RESBOIU

Standard (oficios) renoaște că discursul lui Salisbury la banchetul asociațiunii ban-herilor, deci n'a vorbit despre un pericol imediat, a indicat totuși posibilitatea ca într-un viitor apropiat Anglia să intre în război cu două, ori mai multe Puteri. Numitul ziar aprobă discursul lui Chamberlain și întrebă dacă, în caz cînd situațiunea externă se apropie de un conflict, e de temut un război cu Franța pentru chestiunea Yunnanului, ori un război cu Rusia pentru menținerea echilibrului în China nordică?

«Times spune că nu trebuie să se ia hotărîri pripite în chestiunea relațiilor exterioare, și exprimă părerea că chestiua politică externă a Angliei e prea latinsă pentru ca să poată fi hotărîtă chiar printro unire a coloniilor ori printro conturare, fie și cit de cordială cu Statele-Unite.

Presa germană

Discursul lui Chamberlain e aspru ostădit de unele ziare, în special de National Zeitung. Acest dia urmă ziar spune că e aproape de ne-crezut ca un ministru răspunzător, în funcțiune, să poată vorbi așa în public. Re-unoașterea nepăsîntel Angliei pe uscat față de Rusia e egală cu o declarație de faliment a Angliei: iar tot într-o rîsurare Chamberlain acuza pe Rusia de călcarea cuvîntului; e o ulmea artel de Stat, zice National Zeitung ironic, să mărturisăști adversarului s'abincina te și totuși să l' provo-ți. Numitul ziar condamnă, de asemenea, curtea pe care Chamberlain o face Americanilor, și în hoie spunînd că ministrul a arătat puterea Angliei cu mult mai nefavorabil de cit este în realitate.

Presa Franceză

Ziarele oficioase franțuzești critică rău discursul lui Chamberlain și rîlează, în același timp, cu multumire, dovida pe care o dă acest discurs că Anglia începe să se simtă rău și neliniștită în izolarea ei.

«Le Temps zice: E vădit că cea mai nouă poliți-a a cabinetului din Saint James întegte la o alianță cu Germania. Dar dacă Chamberlain își închipuește că la o alianță cu Germ n'a se poate ajunge tot așa de leino, ca la o alianță cu America de Nord, spoi poate să aibă dezi-luzii urite.

Pînă acum, unul din scopurile diplomației germane a fost cultivarea bun lor relațiuni cu Rusia. E foarte îndoelnic, că pentru Germania ar fi tot așa de important lucru să dea ajutor Angliei, cum e de important pentru aceasta să iasă din mîndră-i izolare.

«Journal des Debats mlatrează strășnic pe Chamberlain, zicîndu-că e o personalitate esen-țială, periculoasă, un «Bulanzer civil», care cu patimă lucrează la ruinarea tuturor vechilor forte vitale ale țării sale.

«Se așteaptă, cu mare nerăbdare, comentariile presel rusești.

Foreign.

TRIBUNA LITERARA

Învățămîntul limbelor

Vreme perdu'tă în zadar, bani cheltuiți de pomăna de Stat și, eram să zic și capete s'ricăce, ori minți zăpăcite, cam acesta e rezultatul pe care îl dă învățămîntul limbelor în șoli.

«Și care e pricina? Profesorii? Elevii? Școalele? Statul?

Nu, și da, adică toți și nici unul. Fabulistul rus Kriloff a scris fabula următoare:

Cine-va, voină să pună un păzitor la o grădină, se gîndi cine ar fi bun de păzitor. Să pui pe boi, boiul paște tot; oia paște și mai rău, capra își mîntuie și gardul; cocoșul, gănele pase verdețurile și mîncă semințele. În sfîrșit, la urmă, puse gădinar pe măgar, fiind-că măgarul e cinstit și ascultător — adică, cel pușin așa e în Rusia. Pune pe măgar să păzească grădina, îl dă ordin ca să nu lase pe nimeni, nici să se apropie și măgarul ascultă. Dar cum ascultă măgarul? Vede colo o vrăbie, pe gard, foga la dîsa și o alungă; vede dincolo alta, aleargă și o alungă și pe aceea; ori-ce vede apropiindu se de gard, el aleargă și alungă.

Alungă așa de bine, că în trei zile nimeni n'a intrat în grădină, dar în acele trei zile n'a mai rămas în grădină nici un fir de iarba necălcăt de măgar, toată grădina era potricălită de copitele lui.

Omul din fabula lui Kriloff, din lăcomie, a ales pe măgar și în școalele noastre, din lăcomie se alege o procedare greșită pentru predarea limbelor.

Pe de o parte, legea, din lăcomie, pune un program prea încercat, ministrul cere ceva mai mult de cit vrea legea; inspectorii ceva mai mult de cit ministrul și profesorii, negreșit, ceva mai mult, da-ă nu cu mult mai mult de cit inspectorii.

Dar elevii? Ca să știți ce fac elevii, gîndiți-vă un moment la lecțiile pe cari le fac profesorii.

Închipuiți-vă că sînteți în Septembrie, la începutul anului școlar.

Profesorul face lecții de grecește ori de latinește. Elevii nu știu nici un cuvînt, nici idee n'au.

Profesorul însă e profesor bun, va proceda cu totul științific. Va stabili tîntu legile după cari se dezvoltă acest organism numit limbă. Va vorbi despre legile eufonice, despre sunete, despre litere, apoi despre vocale, des-re consune, și le va împărți: inspirante și aspirante și dîntale și nasale și guturale și lichide și solide pînă cînd va ajunge ca elevii să le confunda pe toate, să nu mai știe cari sunt unele și cari sunt altele. După aceasta, va ajunge la ceva mai frumos, va ajunge la: sincopă, apocopă, afereză, sinereză, epenteză, metateză, asimilare, desimilare, contracțiune, elisiune, etc. etc., dînd pentru fie-care, cel puțin cite jumătate de pagină de exemple. Dar, nu uitați că elevii nu știu încă două cuvinte pe cari să le poată l ga și să facă o propozițiune. Și dacă nu uitați aceasta, apoi mai aflăți că lecțiile acestea durează cam tot trimestrul I pînă pe la Crăciun, așa că, la Crăciun cînd se duce băiatul a-asă, și îl întreabă părinții ce-a învățat din grecește ori latinește, băiatul se gîndește numai la titlurile d'n curte și la numărul foilor pe care le-a trecut în clasă, căci materia toată s'a amestecat, s'a metatessat, epentezat, eliminat.

«Și nu trebuie să uitați că un astfel de băiat trebuie să fi fost un elev excepțional de bun, pentru că un astfel de elev, chiar de la lecția II sau a III, în-epe în ora de latinește ori grecește, des-mnul cu mîna lui ră — d-pă natură, sau citirea haiducilor. Da, mai bine desemează pe profesor, ori citește istorisirii proaste despre haiduci, căci haiducii îi tujește, dar afereza și toate cele-lalte nu scie el la ce suat bune, și cu atît mai mult nu le poate învăța pe diu afară.

«Și de ce s'ar preda așa? De ce? Pentru că profesorul le știe toate aceste lucruri, cari elevul îl par ghicitori și dacă el le știe, îi par foarte ușoare, poate și chiar amuzante pentru elevi. Adevărul e însă că, și dacă nu le-ar ști

tot acolo ar ajunge: dacă nu le știe el, nu e un rezon ca să nu le învețe școlarii.

Pe de altă parte, acest fel de predare este impus și de cartea de gramatică pe care a dat-o în mîna elevilor. De obicei, aceste lucruri se pun la începutul gramaticii. Și un profesor care se respectă poate el să comită sacrilegiul de a cădea tradiținea și a începe cartea de la mijloc?

În fond însă, profesorul nu e de loc obligat a urma șirul cărții. Cartea se dă în mîna școlărilor ca să aibă cine să le aducă aminte acasă lucrurile de care s'a vorbit la școală; deci, profesorul poate să înceapă cartea ori de unde. Profesorul poate foarte bine să învețe pe elevi cîte ceva cuvinte și cîte ceva forme de declinare și conjugări, care să-l ajute ca să nu uite de la început a forma p oșișii. De ca'n ar urma și profesorul tot s'a procedat în natură.

În tot cazul, cartea faceerii nu ne spune nicăieri că D-z-u ar fi făcut întîia gramatică, și apoi limba. Negreșit că e nevoie de învățat și de cartea de sinteză, dar profesorul le poate explica pe fie-care atuncî cînd are nevoie a le explica lor, și le poate aplica în același timp la exemple.

În sfîrșit, de ce nu s'ar proceda la predarea limbilor noastre ca și la predarea limbilor moderne?

Pare că aud pe vr'un cititor: «aci ai brodit-o, că limbi moderne învăț elevii de se prăpădesc!» Nu învăț ei romînește, scriu du-te într'un singur cuvînt și mai vorbesc încă de limbi străine? Ai văzut d-ta limbi străine învățate în școală? Nu mai zic de nemțește, dar ai văzut d-ta vr'un băiat care să fi învățat a vorbi franțuzește în tot liceul?!

Și aci are dreptate cititorul. Cari din elevi știu nemțește ori franțuzește, nu știu de la liceu, știu de acasă.

Și acasă, de unde a învățat? De la o nemțoaică, ori o franțuoaică proastă.

Închipuiți-vă, prin urmare, școala, toată școala, cu toate cele șapte clase, nu poate face cît o nemțoaică ori o franțuoaică proastă!

Păcat de vreme, păcat de bani, păcat de școală! Și cînd te gîndești că avem atîți pedagogi și cînd știu că învîlăm plîna la git în pedagogie, nu-ți vine răd să auzi că toată pedagogia nu face cît o nemțoaică ori franțuoaică proastă?!

Ce nostim ar fi ca, la o școală oare-care, să fie un director nepedagog, un fost militar și să facă pe elevi, de pildă, să învețe nemțește.

Închipuiți-vă, un director de seminar, care înainte de Septembrie stăruștea pe lîngă ministrul școlilor și capătă doul sau trei pedagogi nemți, cam la fie care 50 de elevi cîte un pedagog, și cînd se deschide școala dă ordin că toți elevii trebuie să vorbească pretutindent numai nemțește, de la sculare și pînă la culcare — afară de orele în cari sunt în clase de romînește. Și pedagogii se țin mereu de dinșii. Și cînd un elev se abate de la ordin e pedepsit și cînd un pedagog se abate e pedepsit și el și e dat afară.

Oare vă închipuiți că multă vreme le-ar trebui elevilor pînă să vorbească nemțește? Într'un an vorbesc bine în internate.

Apoi greșit alta a fost.

De aci înainte, va fi destul numai de a păstra ordinul ca să se vorbească nemțește și cîi cari vor intra din nou, repede se vor da și ei la brazdă și vor luca pe vorbi.

Cînd ai ajuns apoi să faci pe elevi să vorbească, atunci n'at de cît să le dai și un profesor care să-l învețe a conjuga, a declina, a traduce și a scrie. Acum profesorul va reuși și va face progrese, căci elevii știu a grăi, știu limba.

Așa se poate face cu ori-ce limbă care se vorbește.

Ce bine s'ar putea aplica acest procedeu și la școlaele normale. Dar permite pedagogia?

Th. D. Speranția.

Litere-Arte-Științe

ASOCIAȚIUNEA

CERCETĂRI ECONOMICE ȘI STATISTICE

Lipsa unei asociații pentru cercetări și studii economico-statistice, privitoare la țara noastră, și în afară de ori-ce considerații politice, a fost de multe ori, și în neamurate ocazii, foarte mult simțită. Pe cînd toate celelalte ramure de activitate intelectuală, ca literatură, matematică și științe naturale, geografie, silvicultură, medicină veterinară și alii format asociații în cari specialiștii vin a se constătuți și a arăta rezultatul cercetărilor lor, progresele făcute în ramura lor; pentru economia politică și statistică, nu există nici o grupare unde cei dedați acestor chestiuni ar găsi adunate instrumente de muncă, publicații, cărți, și ar putea discuta înainte de a-și da publicității rezultatul studiilor lor în această ramură.

De cîte ori nu s'a văzut întorcîndu-se la noi sisteme s'ar întocmiri cari răsturnău cu totul fața lucrurilor existente, fără ca cu toate acestea, nimeni, dar nimeni afară de bărbații politici, să se ocupe să le studieze mai de aproape pentru a lumina opinia publică. Abia pe aici, pe colca, cîți-vă tineri se îndeletniceau în mod intermitent și izolați, cu studiul chestiunilor mari, privitoare la dezvoltarea economică a țării noastre. Nu există însă, nici pînă acum ceea-ce am putea numi un centru unde se convergă toate străduințele și de la care apoi să primească lațirea cunoștințelor, atît pentru binele obșteșc cît și pentru al fiecărui în parte.

Avem azi desulele elemente tinere, destoinice de a lucra pe terenul economic și statistic, și nimic n'ar mai îndreptăți acum că aceste elemente să nu se unească pentru a da un impuls și o dezvoltare cît mai mare cercetărilor în aceste ramure. Acest lucru l'a înțeles un grup de tineri cari deja au publicat lucrări privitoare la viața noastră economică. Unii de aceiași dorință de muncă, și îndemnați de considerațiunile ce am arătat aci, ei au pus bazele unei: «Asociații de cercetări economice și statistice».

Această asociație a început lucrările sale

prin fixarea programului analitic al unui studiu al întregii dezvoltări economice și sociale a țării noastre. Această însemnată lucrare se va compune dintr'un șir de monografii de o întindere proporțională cu însemnătatea fie-cărui subiect, și bazate pe date statistice și va avea de scop a arăta secolului viitor, mersul neamului nostru în ultimele trei decenii ale secolului care se încheie în curînd.

Adesiunile și ori-ce corespondență relativă la asociație, se vor adresa la d. Chr. Staicovici, str. Nouă No. 3, București.

Membrii asociației sunt pînă acum: D-nii G. Alesseanu, Arghirescu, Arsenescu, Boldescu, Cihoski, L. Colescu, Christodorescu, Mih. Demetrescu, Uliu Hodoș, N. Nadejde, M. Popovici, Robin, I. Staicovici, Chr. Staicovici, Tănăsescu, etc.

Aflăm cu plăcere că d. dr. Kugel din București, cunoscutul specialist pentru boalele de ochi și urechi, s'a întors din străinătate, unde a supus celor mai renumiți specialiști un nou aparat auditiv, inventat de d. sa, și pentru care a luat deja brevete de invenție în principalele State ale Europei.

Aparatul în chestiune a fost examinat de toate celebritățile din Viena, Berlin, Paris și Londra, cari au declarat că constituie un mare progres față de toate aparatele existente și este chemat a aduce serviciul marilor tuturor acelor cari nu aud bine.

INFORMAȚII

După o săptămîină de mijlociri la Pesta, guvernul ungarcesc s'a hotărît, în sfîrșit, să dea lui Sturza certificatul cu care acesta speră să-și salveze situațiunea.

Agenția Romîni s'a grăbit să comunice știrile despre nota oficială din Politische Correspondenz, dar s'a ferit ca de toc să comunice nota în întregime, căci, de și apară pe Sturza de spionaj, totuși fondul chestiunii rămîne și Politische Correspondenz îl confirmă.

Iată aci un extras din nota oficială de la Viena:

Fapt e că ministrul Vlăscesc a pus capăt stării ilegale ce durează de mulți ani la școlile romîne din Brașov. Ministrul a invitat pe susținătorii acestor școli să renunțe la subvenții, căci art. XXX de lege din 1883 interzice în mod categoric ca școlile să primească subvenții străine. D-sa s'a arătat dispus ca să dea ajutoare de stat școlilor, cari în acest mod cad de la subvenții, fără ca să vioaseze și știrbi caracterul lor confesional și libertatea limbii de propuniment. Cestiunea se apropie de cea mai bună soluție și e speranță că în scurtă vreme vor dispărea și urmele acestor împrejurări, alii de îngrijitoare pentru instrucțiunea publică ungară, stare îngrijitoare care n'are perche tu nici o țară și pe care nici o țară n'ar tolera-o fără cel mai serios pericol; ca adică un guvern străin să subvenționeze instituțiile publice de învățămînt și să exerciteze o influență hotărîtoare asupra corpului didactic și asupra întregii direcțiuni a școlilor.

Întrebăm pe ministrul de război, d. general Berendei, cum de a pus pe tabloul de înaintare pe loc-colonelii de Stat-Major, fără a avea nici un stagiu în trupă, după cum cere legea de înaintare?

Duminică, 10 Mai, cu ocaziunea aniversării încoronării M. S. Regelui Carol I, se va oficia un «Te-Deum» la catedrala Sf. Iosif.

O scenă violentă s'a petrecut în cursul săptămîinii trecute, în cabinetul secretarului general, de la interne, între d. Căton Lecca prefectul poliției Capitalei și d. Ianovici, redactor la Voinea Națională.

S'a schimbat vorbe grosolane, însoțite de amenințări, cari dacă nu s'au executat nu se datorește de cît intervenției d-lui Moscuna.

Prefectul nu iartă d-lui Ianovici faptul că, fiind atacat de zăre, în mai multe ocazii, Voinea nu a voit să-l ia apărarea, sub nici un cuvînt.

Pentru aceste motive, cum și pentru criticele ce în diferite rînduri redactorul Voinei i-a adresat, d. Căton Lecca a crezut necesar să provoace acest scandal.

D. Ianovici a fost făcut cu oă și cu oțet, cum s'ar spune la mahala. D. Căton Lecca nu i-a menajat nici măcar epitetul de plastograf.

Nenorocitul candidat colectivist, care a eșuat Duminică la alegerea din Huși, d. N. Nicorescu, a sosit ieri în Capitală și, trist, posomorit și abătut și-a făcut apariția în culoarele Camerei.

D. Nicorescu a întîmpinat pe ministrul justiției la sosire și l'a rugat să-l ia apărarea și să-l dea tot concursul său, insistînd ca să-l pună candidatura la alegerile viitoare de la Birlad.

După gesturile largi, cu cari bietul d. Nicorescu căuta să convingă pe d. Palade, se vedea că starea lui este foarte disperată și că rugămintele sale nu aveau mare efect față de acel sub a cărui protecție voia să se pună.

La meetingul național de Duminică, din Capitală, a asistat și un țărăn octogean din munții apusei ai Transilvaniei, anume Grigore Badeu.

Ei a scoborit anume munții ca să asiste la adunarea națională din Blaj, care însă fiind oprită, octogeanul a venit în Capitală, unde are două copii.

Bătrînul ne spunea ieri că a luat parte în 18 lupte în 1848 sub conducerea lui A.

vram Iancu, că a luat parte la adunarea națională din 1848 de pe Cîmpul Libertății, că a fost unul din cei patru care a făcut prizonier pe șeful legiunilor revoluționare ungurești, anume Vasvári, pe care apoi, cînd a vroit să fugă, l'a împușcat.

Deși de peste 85 de ani, Grigore Badeu e încă om sănătos și plin de vigoare.

În urma scandalului provocat zilele trecute în consiliul comunal, scandal despre care am vorbit la timp, d. D. Ionescu-Muscă și-a dat demisia din ofiier al stărei civile, și din consiliul comunal, în ședința consiliului din seara de 2 curent.

Consiliul a primit demisia d-lui Muscă cu 8 voturi, fiind și 7 în contra, și a însărcinat cu oficiul stărei civile pe d. consilier Vintila Rosetti.

Manifestațiile din Iași

O telegramă a corespondentului nostru din Iași ne comunică următoarele, asupra manifestațiilor ce au avut loc în acel oraș, cu prilejul aniversării zilei de 3 Mai:

Manifestațiunea a fost grandioasă, cu toate măsurile luate de poliție. Orașul întreg este povozat, în timp ce gendarmeria și poliția sunt concentrate, în străzile laterale.

Oficiul divin, parastesul pentru amintirea bărbaților de la 1848, s'a oficiat în biserica Sf. Spiridon, de către însuși egumenul, părintele arhimandrit Varlam Răileanu.

Azistența a ascultat cu multă evlavie rugăciunea pentru cei morți. «Vecnicia pomore» cîntată de 10 preoți, a produs o mare emoție.

De la biserică, manifestații au plecat pe străde, parcurînd strădele de Sus și Lăpușneanu. În dreptul otelului Traian, unde se află clubul liberal, mulțimea s'a oprit, și nu a vroit să plece, plîna cînd nu s'a arborat tricolorul național.

Scoborîndu-se la vale, în strada Ștefan cel mare, poporul s'a oprit la status eroului, unde mai multe discursuri patriotice s'au rostit de d-nii A. Densușianu, profesor universitar și studentul Zagănescu, Mihăileanu și Brăiescu.

După amiază, o intrunire a avut loc în universitatea veche. Au vorbit d-nii A. D. Xenopol, Gr. C. Bătureanu și I. Paul, profesori.

O nouă manifestație a avut loc. Plecînd din nou pe strada de Sus, manifestații au vroit să o apuce pe strada Lăpușneanu, la vale.

În dreptul farmaciei Coșova însă, un cordon de gendarmi este postat. O încercare are loc. Soldații pun baionetele în pieptul manifestațiilor. Trupa este lovită cu pietre și bastoane de mulțime și cordonul este rupt.

Mulțimea trece mai departe pe strada Păcurari spre locuința colonelului Teiganu. Aici un alt cordon de soldați este postat. O nouă încercare are loc. Poliția operează mai multe arestări.

Față însă cu îndrăzneață manifestațiilor trupa călare este chemată de poliție.

O învîlmășală teribilă se produce. Mai multe persoane au fost călcate de căii jandarmilor.

În cele din urmă manifestații se retrag.

În tot restul zilei, pînă noaptea tîrziu, patrule de soldați au circulat pe străde. Liniștea nu a mai fost însă turburată. 15 persoane au fost arestate.

În fața forței

În numărul de Duminică al Tribunei, venerabilul Dr. Ioan Rațiu, președintele comitetului național din Sibiu, publică următorul articol:

În conțelegere cu mai mulți fruntași ai noștri și în conglăsurire cu opinia publică romînească am convocat pe ziua de 3/15 Maiu a. c. o adunare de popor la Blaj.

Scopul nostru era cel mai loial, intențiunea noastră cea mai curată.

Voiam să prăznuim una dintre cele mai înălțătoare zile a istoriei noastre naționale; voiam să celebrăm memoria celor mai mari și mai mărețe adunări a poporului nostru.

Din partea noastră, evident, aceasta era o datorie și un drept. O datorie, care ni se impunea tuturor din pietate și respect național, și care se întilnea cu șoapta sufletului nostru, și un drept care ori-unde în lumea civilizată este respectat, cu altul mai mult într'un stat de drept cu pretenții de liberism.

Adunarea de la 3 (15) Maiu 1848 a fost o adunare loială și legală. Convocată de capii bisericilor noastre, ea s'a ținut cu permisiunea autorităților legale de atunci, în fața reprezentanților guvernului în vigoare și a făcut cele mai categorice și mai solenne declarațiuni de fidelitate și loialitate către tron și patrie, declarațiuni pe care le-a consfințit și cu jurămînt.

Tot așa de loial și legal avea să se facă și comemorarea de acum a adunării de pe «Cîmpul Libertății»; dar iată că guvernul țării, orbit de șovinism și bizuit în forța puterii de care dispune, a nescosotit toate considerațiunile etice și de drept, recunoscute în statele constituționale și civilizate, și bruscînd cele mai gingașe sentimente ale unui întreg popor, a oprit adunarea chemată de noi și prin organele sale ne amenință, că va înaduși cu forța armată ori-ce semn de manifestațiune și va împrăștia ori-ce aglomerare de popor.

Procedura aceasta a guvernului este absolut volnică. Toate încercările organelor sale de a pune acest act de brutalitate sub umbra formelor legale este o sfoară zadarnică și nepuținătoare, pornită dintr'un punct de vedere absurd prin firea sa.

Cu toate acestea, este evident pentru noi și pentru toată lumea nepreocupată, că suntem frustrați în intențiunea noastră cea mai curată și că printr'un act de volnicie ni se denegă un drept cetățenesc și firesc. Ast-fel suntem puși prin forța majoră în imposibilitatea absolută de a sărbători în mod demn memoria acelei zile, care sfințită este în analele istoriei noastre naționale.

Ne vedem deci constrînși de a ceda forței

majoră și a ne dezista de ținerea adunării convocată la Blaj pe 3 (15) Maiu, ceea ce și facem prin aceasta, protestînd tot-odată în contra noii încălării de drept și denunțînd lumel culte acest sistem de forță brutală și terorism, ce se exercită contra noastră.

Dr. Rațiu.

ECOURI

Din Iași ni se anunță încetarea din viața a d-nei Maria Faur, soția amicului nostru d. C. Faur.

Înmormîntarea a avut loc Duminică. Trimitem familiii condoleanțele noastre.

Cronica judiciară

Regimul sării sub Regulamentul organic

D-na Ecaterina G. Zotu, avînd moșia în vecinătatea salinelor din Telega, a chemat în judecată Regia Monopolului Statului ca să o despagubească de sarea ce s'a extras de pe domeniul ei prin sistemul nou al galeiilor subterane. Dreptul lui prezide în baza art. 127 din Regulamentul organic, care acordă proprietarului particular 10 la sută din a 3-a parte a valorii sărei extrase (2 părți se consideră ca cheltuieli de extragere).

Tribunalul Ilfov l'a acordat o despăgubire de câte-va mil de lei, dar nu quantumul despăgubirei e ceea ce importă în proces, ci principul. Ambele părți au făcut apel.

Înaintea curții regia era reprezentată prin d-nii Delavrancea și Eugeniu Sătescu, iar d-na Zotu prin d-nu Barbu Pălineanu.

D. Delavrancea, în dezvoltarea apelului său, arată în vechea sarea era lista civilă a prințului, adică era un venit al statului, ori după ce domeniul s'ar estrage sarea. Regulamentul organic a introdus art. 127 numai pentru a despăgubi pe proprietari de stricarea suprafeței, pe atunci extragerea sării făcîndu-se prin deschideri de guri de ocne. Astăzi, cu sistemul galeiilor subterane, ne mai aducîndu-se proprietarilor particulari nici o jenă în suprafața moșiei lor, aceeași n'au nici un drept la despăgubire.

D. Pălineanu arată că art. 127 e clar. Legiuitorul a făcut tovarăș pe Regie, cu proprietarul particular, dînd acestuia o zecuială, pentru sarea extrasă din domeniul lui. Negreșit, proprietarul era obligat să dea, dacă i se cerea, o parte din teren pentru deschiderea gurilor de ocne necesare, dar de aci nu urmează că el n'ar avea drept la această zecuială sub motiv că i se ia sarea prin sistemul galeiilor subterane în loc să i se ia prin deschideri de guri de ocne.

Dezbaterile vor continua și Marți, cînd se vor ține replicile.

DIVERSI

DIN CAPITALA

Intre sergenți de stradă.—Un fost sergent major lu corpul sergenților de oraș, numit Grigore Ion, care din timpul cînd era în serviciu dujinea pe sergentul cu No. 782, numitul Dragomir Chiriacescu, întîlnindu-l astănoapte pe goseaua Basarab, unde acesta din urmă era postat, l-a luat la bătaie și cu două lovituri de ciomag i-a spart capul și l'a trîntit la pămînt.

Rănitul, a cărui stare era îngrijtoare din cauza stîngelui pe care îl pierduse, a fost transportat la spitalul Filantropia.

Accident nenorocit.—Azi dimineață, pe la orele 6 și jum., zidarul Hoinric Gelner, în vîrstă de 43 de ani, care era în lucru la binăua în construcție de pe strada Stravropoleos, proprietatea d-lui M. Reea, s'a căzut după un zid care lucra, de la o înălțime de 8 metri.

Nenorocitul rînit de moarte, a fost ridicat și transportat, în agonie, la spitalul Coșta.

DIN ȚARA

Moarte oribilă.—Din Focșani ni se anunță o dramă înfiorătoare.

Capitul Radu Parachevescu, din com. Pătești jud. Putna, jucîndu-se prin căz pe cînd era lîngă valtr, a alunecat și a căzut într'un vas cu apă care fierbea la colcoțe pe foc. Nenorocitul copil a sucombat pe dată în urma arsurilor suferite.

Cadavrul lui a fost scos din vas într'o stare oribilă.

O bandă de tîlhari în județul Ilfov.—O bandă de tîlhari, compusă din ocași înrăiți, evadați mai toți din Ocnele Mari și-a făcut apariția în plasa Zoagovu ul, Ilfov. Tîlharii au jefuit alaltăieri noaptea pe un circmar dintr'un cătun de lîngă Bufta și s'au făcut nevăzuți.

Parchetul fiind avizat, un procuror a fost la fața locului și a luat măsuri de urmărire.

Trăznit.—Locuitorul Ioniță Gheorghe, din comuna Jilavele, Ialomița, fiind la timp și fiind apucat de furtună, a fost lovit de trăznit și ucis pe loc.

Ucis de tron.—Din Caracal ni se anunță că un tren de marfă a călcat și ucis în gura Piatra-Olt pe lucrătorul Istrate Grecu, care voind să se urce într'un vagon, tocmai cînd trenul se pusese în mișcare, a alunecat de pe scara vagonului și a căzut sub roate.

Nenorocitul a fost strivit în mod oribil și ucis pe loc.

Accident nenorocit.—Ghiță Radu Trandafir, plugar, din comuna Kijna de sus, Prahova, venind de la timp, avînd cu sine pușca de vînat, încercînd, pe drum s'a oprit puțin ca să se odihnească și s'a rezemat în feava armei.

Din greșală a atîns cu piciorul trăgaciul și arma a luat foc. Lovit drept în piept de descărcătura armei, sărmanul om a căzut mort pe dată.

DIN STREINĂTATE

Chimay-Rigo.—Ziarele franceze, ce ne-au sosit astăzi, spun că, după o odisee bogată în incidente scandalose, Clara Ward, prințesa Chimay, a sosit în Budapesta, acum trei zile, cu credinciosul ei țigan Rigo.

Nostimada însă—pe care o relatează zărele în chestie — e acolo că numeroși reporteri de ziar s'au grăbit să intervieze pe furiș și manți, cari însă au refuzat să-l primească.

De ce? Foile franceze spun că, de cele mai multe ori, reporterii au fost refuzați din cauza stărei de sănătate a d-nei Rigo, care, pentru moment, lasă de dorit. Aduag, însă, că eri, un medic—mamuz—a fost chemat, discret, în căutarea bolnavei.

ȘTIRI MARUNTE

* Stimbăta trecută urma să se întrunească adunarea generală a societății Unirea, pentru alegerea de trei membri în consiliul de administrație, a cinci cenuri și alie chestiuni curente.

La apelul d-lui Pană Buiescu, nu a răs-

puns de cît un neînsemnat număr de membri. O nouă convocare a fost făcută pentru ziua de 17 Maiu curent.

* Comuna rurală Cetățuia din Vale, din județul Muscel, a fost autorizată de ministrul de interne să contracteze un împrumut de 12.000 lei de la casa școlilor, pentru clădirea unui local de școală.

* D. inginer Mih. Ștefănescu a fost numit șef de secție în direcția generală a C. F. R.

* Lăutarii noștri în Egipt.

O bandă de 12 lăutari ieșeni sub conducerea fraților Lateiner și Ion Vasiliu, a fost angajată pe timp de un an să cînte la restaurantul «Tour Eiffel» din Alexandria (Egipt), piața Mehmed Aly. Ei au și plecat cu acceleratul de așară pentru Constanța.

* D. C. C. Săvoiu și-a susținut cu succes, teza de licență, în științele superioare de Stat.

D-sa a tratat despre Copiii Naturali.

* Sir paticul nostru confrate, d. Simon Sanielevici, s'a logodit zilele acestea cu d-na Crainic. Trimetem urările noastre de fericire.

RESBOIUL ISPANO-AMERICAN

(Serviciul «Agenției Romîne»)

DEPEȘILE DE AZI

Chamberlain și presa americană

New York, 4 Maiu.—Presa americană aplaudă foarte mult discursul d-lui Chamberlain. Herald și Times zic că forțele unite ale Englierei și Americii vor împiedica ori-ce combinație a marelor puteri europene în contra Englierei, ori-cari ar fi planurile Rusiei și ale Franței. Este necesar ca Germania să se unească cu englezii și cu americanii, din cauza intereselor de rasă.

Demisia cabinetului spaniol

Madrid, 4 Maiu.—D. Sagasta a demisionat cu toți miniștrii; el a fost însărcinat cu reorganizarea cabinetului.

Schimb de prizonieri

New York, 4 Maiu.—World anunță că generalul Blanco a consimțit să lîbereze două corespondenți de ziare americani, prizonieri, în schimbul a două ofițeri spanioli prizonieri.

Mișcăările celor două flote

Washington, 4 Maiu.—Departamentul marinei a primit ieri știrile că amiralul Sampson se îndreaptă spre vest de Haiti, de unde va merge la sudul insulei, pentru a rămîne acolo.

New York, 4 Maiu.—Se telegrafiasă Curacao ziarului Herald că Vizcaya și Infanta Maria Teresa au părăsit acest port Duminică seara, pentru o destinație necunoscută.

Alte patru corăbii de război spaniole, cari erau în vecinătatea portului, au dispărut de la amiază, pe cînd seara s'a semnalat din nou două corăbii de război cari au îmbarcat o mică cantitate de cărbuni și de provizii.

Această plecare este rezultatul cererii guvernului olandez în urma proclamării neutralității Țărilor de Jos în timpul războiului spano american.

Insurgenții bătuți

New York, 4 Maiu.—O depeșă din Havana anunță că trupele spaniole au respins în insurgenți lîngă Larosa, în provincia Santa Clara. 17 insurgenți au fost omorîți.

Spaniolii au găsit o mare cantitate de muniții în lagărul insurgenților.

Torpile oprite

A. Sa promite că, acum, când este pe deplin restabilă se va ocupa mai mult de lucrările Maturului Corp.

Terminând, A. Sa încă odată își arată satisfacția Sa și aduce mulțumire pentru dovezile de dragoste și de devotament pe cari întreaga țară românească le-a arătat pentru A. Sa în anul trecut, pe când era bolnav.

(Ultimele cuvinte ale A. Sale au fost subliniate de aplauzele Aduării).

Se reîntră în ordinea zilei. Senatul votează proiectul de lege p. in care guvernul este autorizat a ratifica, și, dacă va fi trebuit, a face să se execute convențiunea internațională încheiată la Haga în 2 Noembrie 1896, și protocolul adițional pentru stabilirea unor reguli comune în privința mai multor chestii de drept internațional privat.

În timpul votării proiectului de lege în chestiune, A. Sa s'a întreținut mai mult timp cu d. Lascar Catargiu.

Senatul votează și convențiunea poștală universală, încheiată la Washington la 3 Iunie 1897.

Se mai votează convențiunea sanitară internațională încheiată la Veneția la 7 Mai 1897.

La orele 4 și un sfert, A. S. Regală părăsește Senatul.

Ședința se ridică la orele 5 când Senatul este descompletat.

Ședința de la 5 Mai

Ședința se deslăde la orele 2 și 20 sub președinția d-lui N. Gane.

Prezenți 85 senatori. Pe banca ministerială: d-nii Ferechide, general Berendel și An. Stoiljan.

Se fac formalitățile obicinuite. D. Costescu Comăneanu întreabă guvernul dacă funcțiunea de comisar general al expoziției din Paris, este o funcțiune salariată sau nu. În cazul afirmativ, atunci d. Poni nu mai poate ține locul de senator în temeiul art. 34 din legea electorală.

D. ministru Stoiljan spune că regulamentul pentru participarea României la expoziția din Paris, nu este întocmit încă și nu poate să răspundă la întrebare (!)

De sigur, adaugă ministrul domeniului, că comisarul general va avea o diurnă. Incidentul se închide.

Se intră în ordinea zilei. D. președinte comunică d-lui Panu că primul ministru nu poate veni la ședința de azi a Senatului și-l roagă să amine pe mine în interpretarea d-sale.

D. Panu, ca deferență pentru Senat și banca ministerială, consimte la amânare pentru mine, dar anunță că aceasta este ultima amânare ce poate acorda.

Roagă birourul să comunice d-lui prim-ministru ca să vie mine negreșit și să răspundă întrebării în chestia pronunțamentului.

Se ia act. Senatul votează recunoașterea de persoană morală a societății Materna.

Depeșile de ieri

Serviciul «Agenției Române»

Constantinopol, 4 Mai. — Eri s'a făcut primul vârsământ al indemnității elenice. D. Mavrocordato a informat Poarta de acesta.

Pină eri, 16 ba'aloane de cîte o mie de oameni au părăit Volo.

Budapesta 4 Mai. — Comisiunea armatei a delegat în austro-ungare a votat bugetul extraordinar al războiului pe 1899.

Comisiunea a mai votat încă un credit suplimentar de 30 000 000, după explicațiuni confidentiale date de d-nii de Kallay și de Kriehammer, și o discuție la care a participat d. Banffy.

Acest vot s'a motivat zicînd că procedura urmată era contrarie dreptului bugetar, dar că recunoscînd caracterul excepțional al afacerii, delegațiunea, ascultînd explicațiunile date, votează în mod excepțional creditul suplimentar sub responsabilitatea guvernului ungurec.

Londra, 4 Mai. — Prințul de Montenegro a sosit Simbătă la Windsor să facă vizită Reginei Victoria. A-avea a oferit un prinz de gală în onoarea Prințului.

Marchizul Salisbury a asistat la acest prinz.

ULTIME INFORMAȚIUNI

M. Sa Regina va pleca în ziua de 11 Mai la Newvid, unde va rămîne pînă la 25 ale curentei.

La reîntorcerea M. Sale, Suveranii vor pleca la Ragaz, unde vor face o vîilegiatură mai îndelungată.

Consiliul comunal al Iașului este convocat, pe ziua de 7 Mai, spre a se ocupa cu chestia pinei.

Ca pretutindeni, brutarii din acel oraș au urcat prețul pinei, cu 10 bani, la chilogram.

In foța fugei persistente a primului ministru, interpellarea d-lui G. Panu, în privința deslăsurilor d-lui Buhlea, pusă azi la ordinea zilei la Senat, a fost din nou amînată pe mine.

Azi, Marți 5 Mai, fiind aniversarea nașterii M. Sale Regina Victoria a Marei Britanii, ofițerii canonierii engleze «Cockatrix» care staționează în portul Galați, au organizat o mare petrecere pe bordul vasului. Toată elita societății gălățene a fost invitată.

E probabil că sesiunea Corpurilor Legiuitoare va fi prelungită pînă la 1 Iunie.

Guvernul vrea să și treacă, în timpul acesta, toate proiectele de legi ce are în cartofane.

Iată textul declarațiunii de neutralitate a României, în războiul ispano-american, publicat astăzi de Monitorul Oficial:

In urma comunicărilor primite de la guvernele Republicii Statelor Unite ale Americii de Nord și a Regatului Spaniei, se publică următoarea declarațiune, aprobată de M. S. Regele:

«Guvernul M. S. Regelui Romîniei aduce la cunoștința tuturor, că el va observa cea mai strictă neutralitate în timpul războiului dintre Spania și Statele-Unite ale Americii de Nord.

«Guvernul M. S. Regelui aduce în deosebi aminte cu această ocaziune tuturor cetățenilor Regatului că, conform declarațiunii de mai sus, el trebuie să se abțină de la orice acțiune ce ar putea fi considerată ca ostilă unuia din Statele beligerante, și că anume este interzis prin lege a se înrola sub verice titlu în armatele lor, precum nu le este iertat de a contribui la înarmarea sau la echipamentul unui vas de război».

Ziarele din Budapesta, sosite azi la amiază în Capitală nu publică nici-unul din dese și pretinsele comunicale pe cari ni le-a transmis Agenția Romîna, cu observația că le-a aflat din sorginte autorizată.

Nici un ziar ungurec nu desminte autenticitatea documentelor citite de d. Take Ionescu.

Prefectul de Galați, atît de compromis în opinia publică, nu se mai bucură de autoritate morală nici față de reprezentanții puterilor străine, cari nu vor să intre în relații cu dînsul.

Un fapt caracteristic va dovedi lucrul acesta.

Delegatul francez, în comisiunea europeană a Dunării, d. Paillard Duclère, sosit la Galați pentru a lua parte la lucrările comisiunii, nu a făcut vizita obicinuită reprezentantului guvernului.

Mal mult, d. Paillard-Duclère a dat, mai zilele trecute, un prinz în onoarea colegilor săi din comisiunea europeană. Contrariuzurilor stabilite, d. Zorilă nu a fost invitat, de și numeroase persoane au luat parte la banchet.

Indivul acesta, atît de compromis, în loialitate și în țară, a ajuns să fie descalificat și în fața reprezentanților puterilor străine.

M. Sa Regele, însoțit de d. colonel Priboianu, adjutant regal, a inspectat azi dimineață la orele 10, școala de artilerie și geniū din calea Griviței.

M. Sa a fost întâmpinat la intrarea școlii de către d. ministru de război, de comandantul corpului II de armată, de d. colonel Aronovici, comandantul școlii și mai mulți ofițeri superiori din garnizonă.

M. S. a inspectat cu de-amănuntul școala, de la orele 10 pînă la 1 și jumătate după amiază.

Suveranul a asistat la exercițiile de infanterie și artilerie ale elevilor, la instrucțiunea călare și la lecția de scrimă.

Foarte satisfăcut, M. Sa a exprimat mulțumirile sale d-lui colonel Aronovici, directorul școlii.

Arhimandritul Varlam Răileanu, rectorul seminarului Veniamin din Iași, este singurul candidat la scaunul de arhier, în locul P. S. Sale Atanasie.

Alegerea va avea loc mine.

Colectiviștii din Iași vor ținea întrunire publică în seara de 6 Mai, în vederea alegerii senatoriale de la 9.

Cercul Romîn din Paris

Cercul Romîn, fondat de studenți romîni din Paris, cu scopul de a se întruni, de a se cunoaște și a se instrui între dînși, a dat, în una din seriile trecute, în localul său de la «Café Voltaire» (Place de l'Odéon), o serată muzicală și literară, sub patronajul d-lui Ghica, ministrul nostru plenipotențiar la Paris, și cu concursul celebrului compozitor George Enescu, al d-lui C. Manu, simpaticul secretar de delegațiune, al poezului Pavelescu și al d-lui I. G. Duca.

Imediat după sosirea ministrului și a personalului legațiunii, studentul Gheorghiu ia cuvîntul, și face istoricul cercului cînd să mulțumească d-lui Ghica pentru protecțiunea pe care a bine-voit a acorda-o și o va acorda cercului.

După ce d. ministru răspunde și arată mulțumirea pe care o simte de a se simți tînar între tînărîi romîni și după ce felicită pe studenții pentru ideea fondării acestui club în care viitorii conducători ai Romîniei de mine se vor obișnui a se cunoaște mai de aproape și de a se stiima, se dă cuvîntul d-lui I. G. Duca, distinsul student în drept, care anunțase o conferință istorică intitulată: «Zecă Mai».

Cu o vervă de o claritate rară, tînarul orator evocă în fraze vibratoare de sinceritate și de entuziasm, toată poezia grandioasă a evenimentelor din a căror desfășurare Romînia a dobîndit un Principe străin, independența și regalitatea.

Apoi, cu multă pătrundere, pune în lumină geneza ideii de unire; face istoricul alegerii Principelui Carol I și urmările ei. Arată apoi, cu aceeași dicțiune limpede, complexul de evenimente cari au adus neutralizarea Romîniei, evocînd tabloul suferințelor dureroase ale țării sub vasalitatea Turcească; apoi, după ce face elogiul bravilor noștri ostași, insistă cu deosebire asupra pitorescului și vitezelui țărân romîni care luptă pentru țară și moare cu aceeași liniște și nepăsare cu care trage plugul la cîmp în timp de pace și de belșug.

Descrie apoi, cu multă colorare, rezultatul fetic al războiului, urmîrind Romînia în epoca de activitate, de mîrire și de progres în care a intrat și, terminînd în aplauzele generale, zice: «Să sperăm că de acum înainte cînd vre-un Balcescu va deschide sfînta carte în care sînt înscrisi trectul Romîniei, nu va mai vedea pagini pline de nenorociri, dar o adevărată înșirare de fapte mari și glorioase!»

După o mică pauză, Enescu atacă o sonată de Beethoven, acompaniat la pian de D. C. Manu. Lui Enescu nu-i mai aduc laude.

Ceea-ce mi-a făcut plăcere, e talentul puternic pe care toată sala l'a admirat în mîstria cu care d. C. Manu a executat dificila sonată a lui Beethoven. Simpaticul secretar de legațiune, departe de a fi un amator, e un artist desăvîrșit, care pe lîngă doigteul decis și personal, po-

sedă o profundă natură artistică în care armonia vibrează notă cu notă.

Cel două artiști au executat apoi reveria de Godar.

In antrac, Cincinat Pavelescu, fiind aclamat, a recitat două poezii noi, cari au fost foarte aplaudate.

Enescu a terminat serata cu magistrala sa compoziție Poemul Romîni, executînd la pian un fragment, de și e scris pentru orchestră.

Correspondent.

ULTIMA ORA

Asupra desmînțirilor anonime transmise de Agenția Romîna, Timpul de astăzi scrie:

Unul din documente se recunoaște exact. Se pretinde că cel l'alt este fals. Noi afirmăm că documentul este adevărat; că el a fost trimis—poate pe cale confidențială—Mitropoliei din Sibiu; că Vineri 17 Aprilie acest document înriminat de fals a fost citit în Sibiu într'o conferință intimă d 15 membrii fruntași ai poporului romînesc greco-oriental de peste Carpați, fruntași cari au desbătut, pe baza acestui document, soarta viitoare a școalelor din Brașov.

Ofertim d-lor de la „Voința” să ne delege un om de omenie, cărui să-i spunem numele cu desăvîrșire respectabile și onorabile ale celor cari au fost prezenți și să discutat atunci!

(Serviciul Agenției Romîne)

Madrid, 5 Mai. — În cercurile politice se crede că criza ministerială va ține mai mult timp decît se presupunea.

Un vapor american s'a prezentat în fața Havanei, după ce înălțase pavilionul alb Comandantului vaporului a trimis generalului Blanco o scrisoare în care ar fi vorba de schimbul prizonierilor Argonauțel, în contra ziaristilor americani arestați la Cuba.

Londra, 5 Mai. — Ziarele anunță că Regina a trimis d-lui Gladstone o scrisoare autografa, exprimînd recunoștința sa pentru activitatea ce a consacrat țării în lunga sa viață ca om de Stat.

Peking, 5 Mai. — Prințul Enric al Prusiei a făcut ieri o vizită, la Palatul de vară, Împăratului și Împărătesei văduve; Împăratul și Prințul Enric și-au strîns mîna. Acest din urmă a remis Împăratului cadourile ce i-a trimis Împăratului Wilhelm. Împăratul Chinei a însoțit vizita Prințului Enric și i-a remis cadouri destinate Împăratului german.

SPORT

Alergările de cal din București

Ziua a treia a alergărilor, ziua Derby-ului Romîni, a fost puțin favorizată de timp. Timpul întrecut de dimineață și ploaia care a căzut după amiază a făcut ca încercările societății să fie cit se poate de slabe pentru această zi. Adevărații doritori de sport însă, aceia cari înfruntă și intemperiele pentru a-și procura plăcerea alergărilor interesante, nu au lipsit. Sirguința lor a fost respălită, căci pe la orele 3, cînd era să se alerge Derby-ul Romîni, Soarele s'a milostivit să-și arate razele sale. Tribunele au început să se populeze din ce în ce și animația nu lipsea de peluza.

La această oră, au sosit pe cîmpul de curse, și A. L. Regale Principele Ferdinand și Principesa Maria.

În prima alergare, Premiul Canotier, victoria a fost foarte ușoară pentru Francesca, iapa d-lui A. Marghiloman, care pleacă în cap, și-a păstrat cele două lungimi pe cari le luase asupra lui Rainbon. Fontaine a sosit al treilea.

Welter Handicap, a intruit sub drapelul starterului, opt concurenți. După o pornire greșită, Belle Marion, ia comanda plutonului și săvîrșește cei 1,000 de metri, în linie dreaptă, al cursei, fără ca un singur moment să fie al menințat. Iapa d-lui Papadat a trecut potoul cu patru lungimi înaintea lui Bamboche, care preceda de o lungime pe Chimay-Herzegne.

Toți cei înscrisi, au disputat premiul Derby Romîni. Cel nouă concurenți au defilat înaintea tribunelor și au făcut galopul de încercare. Eole, mare favorit, pornește în frunte, urmat de aproape de Dragoste și Epantat; un alt grup de trei concurenți urmează la cîteva lungimi urmați de trei reprezentanți ai grajdurilor d-lui Al. Marghiloman. Această ordine se menține pînă la penultima întorsătură unde Dragoste este din luptă și Monroe, favoritul casacel tricolor intră în acțiune. Pînă la ultima întorsătură, Monroe atacă rînd pe rînd pe toți concurenții și intră în linia dreaptă imediat după Eole. O luptă teribilă se încinge atunci între cei două adversari.

Eole trece potoul păstrînd cele două lungimi pe cari le a avut pe tot parcursul. Monroe, condus cu multă arde, ia locul al doilea, urmat de Epantat, care a făcut de asemenea o cursă splendidă.

Premiul Arsenalului a dat loc la o luptă prea frumoasă între Sonadiu și Magnas. Acest din urmă de și foarte bine condus, dacă ar fi fost împins cu energie la sosire, ar fi fost poate lavingătorul Sonadiu a trecut potoul cu o jumătate de lungime înaintea Zavera, încheiată de d. Sub-loc. Cimpianu, a luat locul al treilea cu 20 de lungimi înaintea Zaverii II.

În Premiul de Măi, Sageșse a făcut un galop de preumblare pe 2200 de metri; bătînd pe Vignola de zece lungimi.

Premiul Colentina, în urma unui accident la care Berthe II, a căzut ieri în recidivă, a fost cîștigat de Zaukonig al baronului Pletzger. Moulins la Marche, condus în mod magistral de proprietarul său, a luat locul al doilea, după ce a disputat cu multă bărbăție locul întîii adversarului său.

Iată rezultatele: Premiul Canotier, 3500 m. 2500 lei. Francesca, a d-lui Al. Marghiloman (Milles) 1 Raibon, baron Pletzger (Moris) 2 neplăsat: Fontaine, Pari mutuel: 5-7. Welter Handicap, 1000 m. 1500 lei. Belle Marion a d-lui N. Papadat (Moon) 1 Bamboche " G. Bădescu (Ellis) 2 Chimay-Herzegne a d-lui baron Pletzger (Morris) 3.

Neplăsați: Florin, Loto, Chaterton, Peble și Cocodes. Cîștigat ușor de trei lungimi; al treilea la patru lungimi.

Pari mutuel: Belle Marion cîștigătoare 5=10; plasați: 5=7; Bamboche plasați 5=18. Derby Romîni 2400 m. 12,900 lei.

Eole al d-lui M. Marescu (Baretti) 1. Monroe al d-lui Al. Marghiloman (Cooke) 2.

Epantat " C. Marescu (Belson) 3. Neplăsați: P. P. C. Volonté Allah, Divan-Ad-hoc, Dragoste, Au-D-ç.

Cîștigat de o lungime; al treilea la două lungimi.

Pari mutuel: Eole cîștig 5=10; Monroe plasați 5=8; Epantat plasați 5=22.

Premiul Arsenalului, 2000 m., 1200 lei. Sonadiu al d-lui căpitan Savopol (Căpitan I. Manu) 1.

Magnas al d-lui locot. Bălășescu (prop.) 2 Zavera a d-lui căpitan Berbec (s.-locot. Cimpianu) 3.

Neplăsat: Zavera II. Cîștigat de o jumătate de lungime; al treilea la 2 lungimi.

Pari mutuel Sonadiu 5=10. Premiul de Măi 2200 m. 3000 lei. Sageșse a d-lui Al. Marghiloman (Milles) 1.

Vignola a d-lui baron Pletzger (Morris) 2. Neplăsat: Ollu. Cîștigat ușor. Pari mutuel 5=9.

Premiul Colentina, Alogare de garduri. Handicap 3000 m. 2000 lei. Zaukonig al d-lui baron Pletzger (Morris) 1.

Moulins la Marche a d-lui locot. Perez (pro.) 2. Neplăsați: Lello, Nevermind și Berthe II, căzută.

Cîștigat de o lungime. Pari mutuel: Zaukonig cîștig. 5=30, plasați 5=11 Moulins plasați 5=6.

Duminea viitoare, 10 Mai, a patra zi de alergare.

Dr. I. T. Mera

Medic Romîni

— Karlsbad, Markplatz Tempel —

Dr. Nicolae Comșa

Medic Romîni

Karlsbad, «Veinhaus» Sprudelgasse

Dr. Ioan Calineiu

Marienbad, Vila Co'umba

Onor. Domn!

Am onoarea a Va înștiința, că am deschis în Strada Enei No. 9 alături de baile Centrale, un Salon pentru ras, tuns și frezat, unde veți găsi în ori-ce timp, Serviciul cel mai ales și Va, rog, să bine-voii a mă onora cu distinsa D-voastră prezență.

Cu supus respect
PAUL

Conditions spéciales pour le gros

MEDIC ROMÂN ÎN KARLSBAD
Medic Universitar

Dr. Romulus L. Crăciun,

Medic clinic în spitalul universitar, imper, reg. din Viena (Clinica domnului consilier de curte Profesor Neusser), specializat pentru morburile interne, medic al asociațiunii pentru îngrijirea studenților morboși din Viena, Protector, Majestatea Sa Împăratul etc. etc.

De la 1 Aprilie pînă la 1 Octombrie, consultațiuni de la 6-9 ore a. m. și 3-5 p. m.

Mühlbachgasse
Casa „Schwarzes-Ross“

ÎN CURÎND SE VA DESCHIDE

Marea hală de Bere 10 Mai

FOSTA COFETĂRIE

IORGU CONSTANTINESCU

STRADA CAROL

avînd și un Salon mare și Grădina frumos aranjată, unde se va servi Bere specială din fabrică domnului BRAGADIRU.

GRADINA
ENESCU
Str. SF. IONICĂ
Lîngă Palatul Regal

De la 1 Mai se deschide
GRĂDINA RESTAURANTULUI
DUMITRU ENESCU
Local de I-ul rang
Bucătărie renumită Franceză, Germană și Romîna
VINURISTREINE și INDIGENE
— de la cele mai bune VII de DRAGAȘANI —
PREȚURI REDUSE

MACHINE AGRICOLE și INDUSTRIALE
WATSON & YOEUELL
14-STR. ACADEMIEI 14
București
GALATZ și BRAILA
STR. PORTULUI și STR. REGALĂ

Avis Important

SOCIETATEA FRANCEZA

CASINULUI REGAL din Slănic (Bacău)
are onoare de a informa pe onorabilul public, că se va în-
stăli de a stabili de la Iunie PANA LA 15 SEP-
TEMBRIE

ABONAMENTE DE VILEGIATURĂ

care vor cuprinde: LOCUINȚA, HRANA, PARCURSUL ÎN TRĂSĂRI
la dus și întors de la Tirgu-Oena la Slănic, DISTRAȚIUNI LA CA-
SINO, într'un cuvînt ea va da abonatilor săi mijlocul de a trăi bine-
stînd de mai înainte suma ce vor avea de cheltui, evitîndu-le incon-
veniențele instalațiunii.

Prețuri reduse pe timpul lunelor Iunie și Septembrie
Pentru informațiuni a se adresa la birourul SOCIETĂȚII FRANCEZE
București, Strada Fintinei No. 45.

De arendat

imediat pe termen de 5 ani mo-
șia Frățilești Bădeni din județul
Ialomița întindere 4,200 pogoane
arabile, a se adresa d-nei Alex.
Vrăbescu, strada sfinții Apostoli
No. 37.

La SINAIA de vînzare

în total său în parte o proprie-
tate cu 4 fațade la cea d'întîiu
poziție a orașului (vis-à-vis de Mă-
năstire). Condițiunile de vînzare
foarte avantajoase; a se adresa
București, str. Covaci No. 3.

DIN CAUZA RETRAGERII DIN COMERȚ
a d-lui H. Oehlberg
s'a cumpărat și se vinde

CU 27% SUB COST

MOBILE

din

Strada Carol No. 6

vis-à-vis de clădirea nouă PALAT al POȘTELOR
Vînzarea acestui depozit durează nu-
mat scurt timp și onor. Public este ru-
gat a se grăbi ca să profite de această
rară ocaziune, de a cumpăra mai ef-
fin de cît ori unde Mobile fins și bune
în diferite stiluri:

Aranjamente complete de Dormitoare, Su-
fragerie, Saloane, Saloage și diverse Mo-
bile de fantezie, Depozit mare de gar-
nituri gats tapisate, SCAUNE de fan-
tasi poete sau negre, tot felul de soa-
une de paie, etc

NICOLAE GOGOL

TARAS BULBA

ROMAN ISTORIC

DIN VIAȚA REPUBLICII CAZACILOR

Un strigăt prelungit de bucurie se înalță din mulțime, și făcu să răsune din nou cimpia. Atunci, în mijlocul mulțimii ieșiră patru cazaci cu mustațile și părul înărunțite (nu erau oameni bătrini de tot în secol, ca și cum o dată ca- zacul n'a murit de moarte firească); fie- care din ei luă cite o mină de țarină, pe care niște plozi îndelungate o prefă- cuseră în noroi, și o pu-eră pe capul lui Kir-diaga. Pământul umed îi curse pe frunte, pe mustați, și-i murdări toată fața. Dar Kir-diaga rămase cu totul li- niștit, și mulțimi cazacilor de cinstea pe care-i o făcuseră. Astfel se sfârși și această alegere care, dacă nu mulțimi pe nimeni altul, umplu de bucurie pe bătrînul Bulba; mai întâi fiind că își răsu- nase asupra fostului Koșevoi, ș'apoi

fiind că Kir-diaga era un vechi tovarăș al lui care făcuse cu dînsul aceleași ră- zboae pe uscat și pe apă, și cu care im- părțășise aceleași munci, încercase a- celeași primejdii.

Mulțimea se imprăstie îndată pentru a serba alegerea, ș'o petrecere obștească se încu, petrecere cum nu mai văzu- seră nici prin vis măcar filii lui Taras. Toate circumstările fură jefuite, cazacii luă- bere, rachi, și ce voiau fără ca să plă- tească nici o lăscăie.

Circumariii se socoteau fericiți dacă scăpau buni teferi. Toată noaptea se pe- trecu în țipete și cântări, cari se băto- reau vitejia cazacilor; și luna văzu, toată noaptea, plimbîndu-se pe stradă taraturii de lăutari cu *bandurile* și *balalaikile* lor (un fel de chitare mari și mici), și cin- tările de biserică cari se țineau în secia ca să cînte laude lui Dumnezeu și ca- zacilor. În sfîrșit, vinul și osteneala bi- ruirii pe toată lumca. Puțin cite puțin toate ulițele se umplură de oameni trin- ții pe jos.

El, era un cazac care, înduioșat, se ținea de gîtul tovarășului său, și amin- două cădeau îmbrățișați. Mai colo un bețiv alegea multă vreme un loc ca să se culce și la urmă se trîntea peste un bușean.

Cel din urmă, cel mai tare din toți, merse mult împiedicîndu-se de trupurile delor adormiți și rostind vorbe fără șir; car în sfîrșit căzu ca toți cel-alți și se- cia toată adormi.

Chiar d'a doua zi, Taras începu a se sfătui cu Koșevoiul cum ar fi chip să

hotărăscă pe Zaporogi la o întreprin- dere. Koșevoiul era un cazac șiret și dibăci care și cunoștea bine oamenii. El începu vorba.

«E peste puțină a călăjărămîntul».

Ș'apoi, după o scurtă tăcere, zise:

«Da, se poate. Nu vom călăjărămîn- tul, dar vom născoci ceva. Numai, lutz- rați așa ca norodul să se adune, nu după porunca mea, și din voința lui. S'ii tu cum să întorci lucrurile; și eu, cu bătrînii, vom alerga pe piață ca și cum n'am sei nimic.»

Nu trecuse un ceas de la aceasta și țimbalele resunară din nou. Piața fu în curînd acoperită d'un milion de ca- ciuli căzăcești. Toți se întrebau?

«Ce?... Pentru ce?... De ce bat iarăși țimbalele?»

Nimeni nu răspundea. Puțin cite pu- țin însă, începură a se auzi șoapte ca următoarele:

«Puterea căzăcească pierde trîndă- vie. Nu mai e război, nu mai e nici o întreprindere... Ș'fii sunt niște trîndă- vi; ei nu mai văd, grăseala îi or- besce. Nu mai e dreptate pe pămînt.»

Cel-alți cazaci ascultau în tăcere, și la urmă începură și ei a spune:

«Așa e, nu mai e dreptate pe pămînt.»

Bătrînii păreau mirați de aceste șoapte.

«In sfîrșit Koșevoiul înaintă și zise:

«Stăpîn Zaporogi, mă îngăduiți să vorbesc?»

— Vo besce.

— Cuvîntul meu domnilor, îl țin în vedere că cea mai mare parte din voi,

și voi o știți mai bine de cit mine, da- toresc aliații bant jîbovilor și tovarășii- lor, în cit nici dracu nu vă mai credi- tează. Apoi îl țin în vedere că se află printre noi mulți tineri cari nici n'au văzut măcar războiul, și un tînar, o știți bine, nu poate trăi fără război. Ce Zaporog e cel ce n'a bătut nici o dată pe pămînt?

— Bine grăescce, cugetă Bulba.

— Dar să nu credeți, d-lor, că zic toate astea pentru a sfîșia pacea. Nu, să ne ferească D-zeu! N'o zic de cit ia așa.

Apoi, biserica Domnului la noi, e în așa stare, în cit e păcat a o aminti măcar. Au trecut mulți ani de cînd se- ciul, cu ajutorul lui Dumnezeu, e în ființă; și pînă acum nu numai pe din afară, dar nici înăuntru nu se vede cea mai mică podobă. Nimeni nu se gin- dește măcar să îmbrace o icoană! E'e n'au căpătat de cit ceea ce le-au lăsat citi-va cazați prin testament. Și, ce e drept, aceste daruri n'au fost tocmai mare treabă, căci cei ce le-au lăsat își băuseră starea toată cit au stat în viață. Așa că eu nu slăvesc a vă ho- lări la un război în potriua Turcilor, de vreme ce am făgăduit Sultanului pacea, și ar fi neiertat păcat să rupem făgăduiala, mai ales că am jurat pe sf. noastră credință.

— Ce naiba bodogănește ei? se în- traba Bulba.

— Vedeți, domnilor, că e peste pu- țintă a începe război; cinstea cavale- rilor nu iartă aceasta. Dar iați ce so-

cot, după slaba mea judecată. Trebu să trimitem pe tineri, cu luntrile, să mai spicuiască pe țărniți Anatoliei. Cum vi se pare, fraților?

— Du-ne pe toți, du-ne pe toți! strigă mulțimea din toate părțile. Cu toții suntem gata să murim pentru sf. credință.

Koșevoiul se sperie; el nu se gîndise să ridice tot secul; i se părea primej- dios a rupe pacea.

— Dați-mi voe, domnilor, să vă vor- besce.

— Nu, ajunge, strigară zaporogii, nu poți grăi mai bine ca acum.

— Dacă 'i așa, vi se va face pe voie. Eu sunt slujitorul voinei voastre. E lu- cru cunoscut, și sfînta Scriptură zice, că glasul norodului e glasul lui D-zeu. Nici o dată nu se poate închipui ceva mai de seamă de cit ceea ce 'șt-a în hipuit poporul; dar iați ce trebuie să vă spu. Știți că Sultanul nu va lăsa fără pe- deapsă plăcerea ce 'și vor face tinerii, și atunci am fi fost gata și nu ne am fi temut de nimeni. Și în lipsa noastră, țărarii pot să ne atace. Ei sunt căteif Turcilor; nu îndrăznesc să-și sară în fața, nu intră în casă cit e stăpînul în- trînsa; dar te mușcă pe la spate. Ș'apoi, ca să vă spun adevărul, n'avem des- tele luntri de rezervă, nici destulă iaibă ca să putem porni. Dar sunt gata să fac ce veți voi, cu sur servitorul voinei voastre.

(Va urma)

CORMICK (Chicago)

CEA MAI MARE FABRICĂ DE
SE CERĂTOARE CU LEGAT
„IZBÂNDĂ”

Astăzi „Secerătoarea cu legat” cea mai populară, preferată celor-alte din cauza solidității lucrului, funcționării exacte și puținelor piese ce se uzează.

150 vîndute în 1895; 198 vîndute în 1896; 265 vîndute în 1897.

Cereți o secerătoare ușoară la lucru, nu ușoară la cântar, care nu poate fi de cit șubredă. Numai Izbînda va corespunde.

SECERĂTOARE SIMPLĂ

DAISY Trainică.
Durabilă.
2000 BUCĂȚI VÎNDUTE!

COSITOARE DE FIN
No. 4
MODEL NOU
TAIE CA BRICIUL!

MODELE EXPUSE LA

W. STAADACKER

BUCUREȘTI, STRADA SMARDAN No. 12

BRAILA, BULEVARDUL LUZA, No. 79 | BRAIOVA, Strada M. Kogălniceanu No. 10

SINGURUL DEPOSITAR PENTRU ROMÂNIA

CHAMPAGNE

PIPER-HEIDSIECK

Ancienne Maison HEIDSIECK fondée en 1755

KUNKELMANN & Co. Successeurs

REIMS

FRANCE

Representant general

LEOPOLD H. MARCUS

70. — BUCUREȘTI, STRADA CAROL. — 70

ALBERT ENGEL S^{OR}

CASA DE INCREDERE

Strada CAROL I, No. 37. — București

Este tot-d'una bine asortat cu următoarele mărfuri recunoscute de bună calitate:

Recitóre avînd rezervor pentru apă de băut, **Forme** pentru înghețată, mașine pentru făcînt înghețată

MAȘINE pentru făcînt unt, forme pentru unt

GLOBURI pentru GRĂDINA în diferite culori și mărime

MOBILE de fier pentru grădina

SFESNICE pentru grădina

Arangiamente COMPLETE pentru BUCĂTĂRIE

(Vase smaltuite indigene și străine)

SERVICIURI de porțelan de Bohemia și Franța p. masă pi p. lavoir

MAȘINE pentru BUCĂTĂRIE sistem BELGIAN

BAI DE ZINC DIN TOATE SISTEMELE ȘI ÎN TOATE MĂRIMILE

LĂMPI pentru ațîrnat pe masă, pe perete din toate sist. mele

LĂMPI ȘI FELINARE pentru rapită

— LINOLEUM (Mugama)

FELINARE pentru MORMINTE ȘI COROANE de METAL

COLIVII pentru canari privighetăare și papagali.

„PRIMUS” veritabilul aparat suedes pentru fierit cu petroliu fără fitil.

PREȚURILE CELE MAI EFTINE (serviciu constîntos)

ATELIER SPECIAL pentru comenzi și pentru reparație.

PETROLEU, Calitatea I-a, decalitru lei 2.50 bani.

ULEIU de rapită dublu rafinat.

PODAGRA, PIATRA
REUMATISMELE

sunt vindecate prin

Sărurile Granulate Efervescente

de LITHINA

de CH. LE PERDRIEL

LE PERDRIEL & Co, Paris.

AU PRIX FIXE

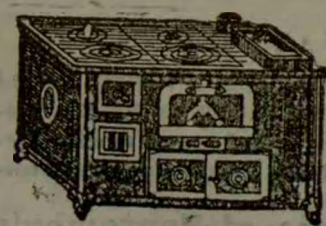
70, Str. Lăpscași, Maison Frații Hasan 70, Str. Lăpscași,

MANUFACTURE EN GROS ȘI EN DETAIL
— BUCUREȘTI —

Am onoare a anunța numeroasele noastre clientele și onor. Pu- blic, că zilnic primim **NCUTATI** în Mătăsuri și Lănurii de rochi pentru sezonul de primăvară Mare asortiment în abiturii precum: **Specialitate în COVOARE** de salon și cu metru **STOFE DE MOBILE, PERDELE, STORURI, LINOLEUM**, etc.

PREȚURI MODERATE ȘI FIXE

P. S. — Rugăm a nota bine adresa noastră, spre a nu confundă Magazinul nostru cu alte firme similare.

Aduc mari economii la lemne

Buna funcționare e absolut garantată

Lămpi-Lămpi-Lămpi

Cele mai roul și elegante forme

ARTICOLE DE MENAGIU:

Porțelanuri, Cristaluri de „Bacarol”

Olii emilate veritabile din streinatate.

Tacămuri de ALPACA veritabile.

BAI DE ZINC, solide, cu și fără dușuri

Prețuri foarte efitne

W. SINGER

27, Str. Lăpscași, 27 (în fața str. Șelari)